

י"ג כסלו תשפ"א
29 נובמבר 2020

נייר עמדה – שמות מתחם

משתתפים:

אשר ביטון- מנכ"ל משרד הדיגיטל הלאומי
אוהד אלוני- יועץ המנכ"ל
דוד שאולוב- יועץ המנכ"ל
שחר ברכה- מנהל רשות התקשוב הממשלתי
יוגב שמני – מנהל ממשל זמין
יערה בן שחר – יועצת משפטית, רשות התקשוב הממשלתי
רפי הוידה- יוזם הפגישה

רקע: מסמך זה נכתב בהמשך לפנייה שנעשתה למנכ"ל משרד הדיגיטל הלאומי ע"י מר רפי הוידה, ובעקבותיה נערך אף דיון בו נכחו: מנכ"ל המשרד, מ"מ ראש רשות התקשוב, מנהל ממשל זמין, יועמ"ש רשות התקשוב והפונה.

בדיון הציג מר הוידה בפני הנוכחים סקירה היסטורית על אודות התפתחות נושא שמות המתחם, וכן את הקשיים לטעמו, בכך שנכון להיום לא קיים גורם ממשלתי המאסדר את הנושא.

לבסוף, ביקש מר הוידה כי משרד הדיגיטל ייקח הנושא תחת אחריותו ובהתאם לכך יקדם החלטת ממשלה ו/או הצעת חוק שתסמיק אותו להיות הגורם המאסדר.

בעקבות הפנייה והדיון כאמור, נערכה בחינה שמסקנותיה מובאות במסמך זה להלן:

1. בפתח הדברים יובהר כי מסמך זה אינו עוסק כלל בשאלה האם יש צורך באסדרה של נושא מתחם השמות ע"י גורם ממשלתי אם לאו. שאלה זו טעונה בירור מעמיק יותר שצריך להתבצע אצל הגורם הממשלתי הרלוונטי שראוי כי יטפל בנושא כזה.

2. המשוכה הראשונה בבואנו לעסוק בנושא ובה מתמקד גם מסמך זה היא בשאלה האם משרד הדיגיטל הלאומי, לו יוחלט כי נושא שמות המתחם טעון פיקוח, הוא האכסניה הרלוונטית לניהול ואסדרת הנושא.

3. עמדת המשרד, כפי שאף הובעה ע"י מנכ"ל המשרד לקראת תום הדיון, היא שמשרד הדיגיטל אינו הגורם הממשלתי הרלוונטי לנושא וזאת מהנימוקים הבאים:

- 3.1. שמות המתחם כפי שאף הציג מר הוידה בעצמו עוסק ברכיב השייך לתשתית פעילות האינטרנט. ההגדרה המקובלת לאינטרנט היא¹ - רשת בזק גלובלית שכולה או חלקה :
א. משתמשת במרחב כינויי מען (space address) המבוסס על פרוטוקול האינטרנט (Internet Protocol) כפי שהוא מתעדכן מעת לעת ;
ב. תומכת בתקשורת המבוססת על מערכת הפרוטוקולים המכונה Transmission Control Protocol ו- Internet Protocol כפי שהם מתעדכנים מעת לעת.
ג. מספקת, משתמשת או מאפשרת גישה לשירותים המבוססים על מרחב כינויי המען והפרוטוקולים האמורים.
- 3.2. למעשה, ניתן לחלק את רכיבי התשתית המאפשרים פעילות באינטרנט לשלושה רכיבי משנה: תשתית, גישה ושמות מתחם. ככלל רכיבי התשתית מאוסדרים תחת חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב – 1982 (להלן – **חוק הבזק**), כאשר נכון להיום, רכיב המשנה האחרון לא מאוסדר בו.
- 3.3. שר התקשורת הוא השר האחראי על חוק הבזק ומשרד התקשורת בתורו הוא הרגולטור לנושא. **אין כל היגיון מקצועי להפריד את האסדרה על תשתית האינטרנט ולהפקידה בידי שני משרדים שונים**. מצב כזה אינו יעיל לתפקוד וניהול הנושא הן מבחינת הרגולטור והן מבחינת הגורמים המפוקחים.
- 3.4. זאת ועוד, הרחבת הסמכות של משרד התקשורת בעניין שמות המתחם טעונה תיקון קל של חוק הבזק, ככל שיוחלט שהיא נדרשת, והיא טבעית לפעילות ותפקידי המשרד.
- 3.5. יתר על כן, ולמרות שנושא שמות המתחם לא מצוי בסמכות של משרד ממשלתי מסוים, נראה כי לאורך השנים הגורם הממשלתי היחיד המקיים קשרים רציפים עם הארגונים הבינלאומיים האחראים על הנושא כמו ה-ITU² הוא משרד התקשורת.
- 3.6. לפיכך, נראה כי מבחינה עניינית ומקצועית מירב הזיקות מובילות לכך שהמשרד הרלוונטי לטפל בשמות המתחם הוא משרד התקשורת. זאת כמובן, בהנחה שיוחלט כי יש מקום להסדיר נושא זה ע"י רגולטור ממשלתי.

¹ ההגדרה הזו מופיעה במסמך מדיניות ורישוי שירותי אינטרנט שפרסם לאחרונה משרד התקשורת והיא נשענת על ההגדרה של ה-FNC – Federal Networking Council

² International Telecommunication Union

3.7. בהתייחס לתחום הפעילות של משרד הדיגיטל והרלוונטיות שלו לנושא, יצוין כי משרד הדיגיטל הלאומי הוקם בהחלטת ממשלה מס' 56 מיום 7.6.20. בהחלטה זו לא נקבעו מה יהיו תחומי פעילות המשרד, ומאוחר יותר בהחלטת ממשלה מס' 260 מיום 26.7.20 בנושא: "תכנית להאצת שירותים דיגיטליים לציבור ולקידום הלמידה הדיגיטלית" הוטלו על משרד הדיגיטל פרויקטים שונים. בנוסף בהחלטת ממשלה שהתקבלה לאחרונה הועברה האחריות על חוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים, התשע"ח – 2018 מראש הממשלה לשר הדיגיטל הלאומי. לפיכך, נכון להיום, תחומי פעילות המשרד נובעים מהחלטות הממשלה המנויות לעיל וכן מתחומי הפעילות שבסמכות היחידות המצויות תחת המשרד. ככלל, עיקר פעילות המשרד מכוונת להנגשת שירותים דיגיטליים לאזרחים, ובמובן הזה המשרד הוא משרד ביצוע ואינו משמש כרגולטור³.

3.8. יתר על כן, בהיותו משרד ביצוע בתחום הדיגיטל ומתן שירותים ממשלתיים, הוא גם הגורם האחראי לרישום שם התחום המשני – gov.il (באמצעות יחידת ממשל זמין המופקדת על כך). מצב שבו משרד הדיגיטל יהיה הגורם המאסדר של שמות המתחם המפקח על הרשמים השונים וגם רשם בפני עצמו, יוצר ניגוד עניינים מובנה בתוך פעילות המשרד ועלול להקשות על תפקודו.

3.9. הרחבה של סמכויות משרד הדיגיטל לרגולציה בתחומי תשתית האינטרנט, אינם עולים בקנה אחד עם תחומי הפעילות הנוכחיים.

4. לבסוף, לאחר בחינה וחיבה מעמיקה בנושא, ובהתאם לנימוקים שפורטו לעיל, עמדתנו היא כי אין מקום שמשרד הדיגיטל הלאומי יעסוק באסדרת שמות המתחם שכן זה אינו תחום הפעילות שלו ולעומת זאת קיים משרד ממשלתי אחר שתחום זה, ככל שיוחלט לאסדרו, רלוונטי לתחומי פעילותו.

---

³ ישנן סמכויות מעין רגולטריות לראש רשות התקשוב ביחס לאגפי המחשוב בממשלה, אולם מדובר בנושאים והנחיות שאינן רלוונטיות לנושא זה.

בברכה,

אשר ביטון

מנכ"ל משרד הדיגיטל הלאומי

העתקים:

הנהלה פנימית

לירן אבישר בן חורין- מנכ"לית משרד התקשורת

יורם הכהן- יו"ר איגוד האינטרנט

וועדת המדע והטכנולוגיה – כנסת ישראל

עידית מועלם, עו"ד מחלקת ייעוץ וחקיקה - משפט כלכלי